

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

16. Laus Animalium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

eadifere hoc argumentum attigit Odapius in Eubaldo.

Prima literarum rudimenta ea ætatula haufit, qua vix cæteri loqui folent. Nemo totidem annorum non ab illo puer in omnibus rebus præteritus, nemo non relictus eft. Itaque puer illis in studijs iam non pueriliter fe getere, fpei que multo plus habere, & quam illa ætas daret, videbatur.

Indole autem, atque facie ea fuit, vt iurares illos Veneris pueros Amores, quos Pootæ aiunt, Matri præfto effe, atque illudere, aliam oris formam genarum, oculorum, non habere. Docere puerum incipio, nihil eorum, quæ in alijs effe folent video in voftro. Non deliciarum vllas illecebras, non prauos ad licentiam mores, non adiutam impunitate audaciam, non denique arrogantis fortunæ vllum in pueri animo expreffum veftigium infpicio. Non moleftiam, fatietatemque dicendi, aut eomemorandi cum fe natu maioribus: Nihil eorum in eo fuit; grata potius, expetendaque omnia, &c.

Laus animalium.

C. A. P. V. T. XVII.

Dixi copiofus de laude perfonæ; quia frequentius eft hoc laudationis genus. Nunc propofitum initio ordinem fequutus, methodum, quam in laudandis animalibus feruant Technici, paucis expedio.

Laudantur animalia à pulchro, vtili, & neceffario: ficut & res cætera. Hæc funt enim prima laudationis fundamenta.

Capita erunt; gens, parentes, robur, pulchritudo, labor, agilitas, cantus, humani fermonis imitatio, fidelitas, gratus animus, amor in dominos, prudentiæ, fortitudinis, temperantiæ, & cæterarum virtutum adumbrata fimulachra.

Exemplum habes in mufca Lüciani. Tanta enim induftria perfecutus eft omnia, quæ de mufca dici, aut cogitari poffunt; vt vix aliud quicquam in hoc genere magis luculentum reperias.

Mufca laus

Principio enim, quæcunque ad corporis habitum, compositionem membrorum, fpeciem, atque vsum partium pertinent; exquiritur. Mox ad interiora progreflus, prudentiam, fortitudinem, remiffentiam, in eadem com-

mendat: ad fummum vitæ us, & diæta rationem. Nomen, genus, cognomines etiam puellas oftendit. Et hæc quidem ex varijs hiftoriæ naturalis fcriptoribus repetenda, eruditione, & eloquentiæ fuauitate temperanda, quo in genere plurimum valent defcriptiones: Non fatis eft enim oratori accepta ab hiftoricis nude, & fimpliciter enūtiare, fed præterea quibusdam artis lenocinijs ornare decorum eft. Exemplum fubijcio in laude apum, & formicæ.

Extat apud Quatilianum nobilis declamatio, in qua pauper damni per iniuriam dati actionem intendit diuiti, quod eius apes veneno illitis floribus peremiffet, vbi poftquam fuis narrauit fortunæ, de apibus multa, & præclara commemorat.

Læus Apum.

C. A. P. V. T. XVII.

Cætera animalia videtur nihil natura, vifibus noftris genuiffe, hæc etiam delicijs, cum eo, quod in illis, quæ, vel fcindendo folo, vel maturando itinere comparamus, multus ante redditus infumitur labor, & cum perdomanda, cum alenda funt, nihil tamen poffunt fine homine, & tantum coacta profunt.

Apes faciunt iniuffæ fauos, fine vilo rationis humanæ minifterio; totus fructus vltro venit. Adijce, quod cætera animalia, aut fati incurrunt, aut viribus nocent, primaque, vt fama eft, hofitiæ cauffa pecudi fuit hefa fruges.

Harum ita innoxius per præta, fyluaque difcurrit labor, vt tantum factum opus appareat. Quæ fatis digna persequar laude? Dicam animal quodammodo paruum hominis exemplar? Hoc humana excogitare non potuit foletia. Etiam ratio noftra, quæ sub terris lucrum inuenit; quæ maria inquisitione fua fideribus immifcuit, hoc tamen efficere, confequi, imitari non potuit. Venena potius inuenimus.

Iam primum futuræ laudabilis vitæ digna principia. Non illas libido progengerat, dominatrix omnium animalium Venus; vtque homines in excufationem fui fabulis tradiderunt, etiam Deorum pofteritas, has regnis fuis excepit: A beft inimica virtutum voluptas cauffis sine labe corporibus. Sole omnium non edunt foetus, fed faciunt. Ipfa paulatim ficut

Apis paruum hominis exemplar.

Apum co-ffimonia.

fi-